Tema 1

În cadrul primei teme vom analiza stabilitatea și răspunsul în timp al mișcării verticale a unui elicopter:

- 0.5p 1. vom vedea cum putem determina dacă sistemul este stabil;
- 0.5p 2. vom vedea legătura dintre răspunsul în timp şi convoluția cu funcția pondere;
- 0.5p 3. vom împărți acest răspuns pe componente (liber/forțat sau tranzitoriu/permanent);
- 0.5p 4. vom vedea care este efectul unui pol sau al unui zerou suplimentar în modelul mişcării verticale.

Pentru început, găsiți-vă ID-urile în catalogul electronic de pe Moodle și apelați:

```
>>P_tan = date_indiv_SS(ID);
```

pentru a vă obține procesul personalizat cu care veți lucra în temă. Descărcați, de asemenea, funcția ss_ci.p pe care o vom folosi în această temă pentru a obține răspunsul sistemului în condiții inițiale nenule.

- 1. Vom începe prin analiza de stabilitate.
- a) Formaţi într-o variabilă numită H matricea Hurwitz a lui P_tan. Aveţi grijă să folosiţi chiar valorile numerice din proces, deoarece numere afişate în linia de comandă sunt trunchiate la ultimele câteva zecimale. Puteţi accesa polinoamele procesului prin P_tan.num{1} pentru numărător şi P_tan.den{1} pentru numitor.
- 0.2p b) Cu matricea H formată, memorați în variabilele det1, det2 și det3 minorii principali ai lui H, corespunzători submatricelor de dimensiuni 1 × 1, 2 × 2 și 3 × 3, respectiv. Calculul determinanților se poate face prin funcția det(). Remarcați faptul că toate aceaste numere sunt pozitive, deci procesul este stabil.

O altă metodă de a analiza stabilitatea lui P_tan este de a verifica poziționarea în planul complex a polilor acestuia.

- c) Memoraţi într-un vector linie, numit numitor, numitorul lui P_tan. Polii funcţiei de transfer sunt chiar rădăcinile lui numitor. Memoraţi într-un vector coloană denumit poli rădăcinile acestuia cu ajutorul funcţiei roots(). Observaţi că toţi polii au partea reală negativă, confirmând din nou stabilitatea procesului.
  - 2. Având stabilitatea garantată, putem să analizăm răspunsul în timp al procesului. Începem prin a declara un vector de timp:

```
>>t = (0:0.01:180);
```

și a calcula răspunsul sistemului la impuls.

0.1p a) Apelaţi impulse() pentru sistemul P_tan pe intervalul t şi memoraţi ieşirea într-un vector coloană numit h_pondere. Dacă figuraţi grafic acest semnal, veţi vedea că el tinde asimptotic la 0, ceea ce este o condiţie necesară, dar nu suficientă, ca sistemul să fie stabil.

Un alt răspuns uzual din domeniul timp este cel indicial, la intrare treaptă. El se poate calcula apleând step() pentru sistemul P_tan pe intervalul t.

- 0.1p b) Memoraţi rezultatul apelării într-un vector coloană numit rasp_trp.
  Un mod alternativ de a calcula răspunsul indicial este cu ajutorul convoluţiei şi al funcţiei pondere.
- 0.1p
   c) Declarați o treaptă unitară de dimensiunea lui t într-un vector coloană numit trp, cel mai simplu fiind să folosiți expresia double(t>=0).
   Cu semnalul format, calculați convoluția continuă dintre acesta şi h_pondere.

Aveţi grijă, deoarece funcţia conv() efectuează convoluţia în discret iar, pentru operaţia din timp continuu, rezultatul acestei funcţii trebuie să se înmulţească cu pasul de eşantionare al vectorului de timp, în cazul nostru 0.01. Vom selecta doar prima parte a rezultatului, de lungimea lui t, deoarece suportul convoluţiei este suma suporturilor intrărilor, iar pe noi ne interesează doar perioada de timp cât avem la intrare semnalul treaptă unitară.

- 0.1p d) Memorați această primă parte într-un vector coloană numit rasp_conv.
- 0.1p e) Calculați într-o variabilă numită norm_dif norma infinit a diferenței dintre rasp_trp și rasp_conv. Valoarea foarte mică obținută confirmă faptul că cele două metode de calcul dau aceleași rezultate. Puteți să vă convingeți suplimentar figurând grafic cele două semnale. Acestea vor fi suprapuse.

- 3. Pentru o analiză completă a răspunsului în timp, vor trebui investigate inclusiv cele două maniere de descompunere a răspunsului total: în răspuns permanent/tranzitoriu şi liber/forţat. Înainte de a începe, va trebui să ne generăm răspunsul total.
- a) Apelaţi instrucţiunea lsim(), căreia îi vom da drept argumente (în ordinea indicată) sistemul ss_ci(P_tan), treapta unitară trp declarată la exerciţiul anterior, vectorul de timp t declarat tot la exerciţiul 2 şi un vector de condiţii iniţiale, x0 = [1 1 1]. Memoraţi răspunsul total într-un vector coloană numit rasp_tot.

Precizare: Mereu când lucrăm în condiții inițiale nenule, procesul trebuie apelat cu funcția ss_ci(). Denumirea vine de la state-space și vom intra în mai multe detalii pe al doilea semestru.

Teorema Valorii Finale ne spune că răspunsul total al sistemului stabil $P_{tan}(s)$ va tinde asimptotic la $P_{tan}(0)$.

- 0.1p b) Calculați răspunsul permanent într-un vector coloană numit rasp_perm prin înmulțirea lui trp cu valoarea lui P_tan evaluat în 0, cu ajutorul funcției evalfr().
- 0.1p c) Memorați în vectorul coloană numit rasp_tran diferența dintre rasp_tot și rasp_perm.

Figurați pe câte un grafic rasp_perm și rasp_tran. Deoarece P_tan este stabil, primul este mărginit iar al doilea tinde asimptotic la 0.

Răspunsul liber se poate calcula prin funcția initial().

- 0.1p d) Memorați într-un vector coloană numit rasp_libr ieșirea funcției atunci cand este apelată cu (în ordinea indicată) sistemul ss_ci(P_tan), condițiile inițiale x0 și vectorul de timp t.
- 0.1p e) Calculați în vectorul coloană numit rasp_fort diferența dintre rasp_tot și rasp_libr.

Comparați grafic rasp_fort și rasp_trp de la exercițiul anterior. Observați că sunt suprapuse. De asemenea, graficul lui rasp_libr tinde asimptotic la 0 deoarece P_tan este stabil.

- 4. În final, dorim să analizăm performanțele de regim tranzitoriu ale sistemului la intrare treaptă unitară.
- 0.1p a) Cu ajutorul funcției stepinfo(), vom determina valorile următoarelor variabile: tc1 timpul de creștere (rise time), tt1 timpul tranzitoriu (settling time), tv1 timpul de vârf (peak time) și sr1 suprareglajul (overshoot), pentru sistemul P_tan.

Figurați răspunsul indicial al lui P_tan. Observați oscilațiile importante din graficul răspunsului. Pentru a amortiza această mișcare nedorita în înclinarea verticală elicopterului, se folosesște în practică un sistem auxiliar $P_{aux}(s) = \frac{1}{10s+1}$ ce acționează pe comanda trimisă pe elice pentru a netezi mișcarea în plan veritcal.

0.2p
b) Declaraţi o variabilă de tip tf numită P_aux ce are funcţia de transfer indicată, reapelaţi stepinfo() pentru produsul P_tan * P_aux şi calculaţi următorul set de variabile: tc2 - timpul de creştere (rise time), tt2 - timpul tranzitoriu (settling time), tv2 - timpul de vârf (peak time) şi sr2 - suprareglajul (overshoot).

Am văzut efectul unui pol suplimentar în modelul elicopterului. Acum vom investiga efectul unui zerou suplimentar. Funcția $\mathsf{tf}()$ nu suporta direct modele improprii, dar se poate declara variabila complexă s.

0.2p c) Reapleaţi funcţia stepinfo() pentru produsul P_tan * (tf('s') + 1) şi calculaţi următorul set de variabile: tc3 - timpul de creştere (rise time), tt3 - timpul tranzitoriu (settling time), tv3 - timpul de vârf (peak time) şi sr3 - suprareglajul (overshoot).

Figurați pe același grafic răspunsul indicial al celor trei sisteme cu care am lucrat la exercițiul curent. Observați efectul fiecărui element suplimentar comparativ cu răspunsul sistemului original.

Adaugati următoarea instrucțiune:

```
>>save('tema_ID.mat', 'H', 'det1', 'det2', ...
'det3', 'poli', 'h_pondere', 'rasp_trp', 'rasp_conv', ...
'norm_dif', 'rasp_tot', 'rasp_perm', 'rasp_tran', ...
'rasp_libr', 'rasp_fort', 'tc1', 'tt1', 'tv1', 'sr1', ...
'tc2', 'tt2', 'tv2', 'sr2', 'tc3', 'tt3', 'tv3', 'sr3');
```

la finalul script-ului MATLAB folosit pentru a rezolva tema, denumiți-l nume_prenume_grupa_tema1.m și încărcați fișierul .m pe Moodle până la data de 25.11.2021/23:59, în secțiunea Tema 1 - evaluare finala.

Script-ul încărcat trebuie sa fie **rulabil fără erori** și să genereze **un singur fișier** .mat **cu denumirea cerută**. Spre exemplu, Teo Rotaru de la 321AA cu ID-ul 734 din catalogul de pe Moodle va trebui să încarce Rotaru_Teo_321AA_tema1.m, care să genereze la rulare **doar** fișierul denumit tema_734.mat.

Opțional, puteți încărca fișierul .m până la data de 18.11.2021/23:59, în secțiunea Tema 1 – evaluare pe parcurs, pentru a primi un punctaj consultativ obținut prin rularea soluțiilor prin checker. În acest fel, veți mai avea aproximativ o săptămână pentru a ajusta eventualele nereguli.